

Sygn. akt II AKa 274/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 grudnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący SSA Paweł Rysiński

Sędziowie SA Ewa Jethon

SA Ewa Gregajtys (spr.)

Protokolant sek. sąd. Sylwester Leńczuk

przy udziale Prokuratora Jacka Pergałowskiego

po rozpoznaniu w dniu 8 grudnia 2017 r.

sprawy R. F. urodzonego (...) w K., syna Z. i B. z d. M.

oskarżonego z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i in. kk

na skutek apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonego i prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 25 stycznia 2017 r. sygn. akt V K 197/14

1. zmienia zaskarżony wyrok:

- w zakresie czynów przypisanych oskarżonemu w punktach od I do XVII zmienia ich opis w ten sposób, że przyjmuje, że ujęte tam dokumenty – faktury i zamówienia - oskarżony podrobił w celu ich użycia za autentyczne,

- w zakresie czynów przypisanych w punktach od II do XVII przyjmuje, że podrobienie ujętych tam dokumentów służyło wprowadzeniu w błąd pokrzywdzonych i to z zamię przestępstwa z art. 286 § 1 kk w postaci zapisu „za pomocą wprowadzenia w błąd” wprowadza do opisu czynów pomiędzy słowami „złotych” i „w ten sposób, że”,

- w zakresie czynu przypisanego oskarżonemu w punkcie XV uzupełnia jego opis o znamię „znacznej wartości” wpisując je po słowach „do niekorzystnego rozporządzenia mieniem”,

- wysokość kwoty zasądzonej od oskarżonego w punkcie XXIII wyroku na podstawie art. 46 § 1 kk na rzecz (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. z tytułu obowiązku naprawienia szkody ustala na 574.770 zł (pięćset siedemdziesiąt cztery tysiące siedemset siedemdziesiąt złotych) i przyjmuje, że rozstrzygnięć to dotyczy szkody wyrządzonej przez oskarżonego przestępstwami przypisanymi mu w punktach: II, III, VII, XII, XIII, XV, XVI, XVII i XIX,

- wymiar kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonego w punkcie XXI obniża do 4 (czterech) lat,

2. wyrok w pozostałej części utrzymuje w mocy,

3. na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej w punkcie 1 zalicza oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie: od dnia 26 lutego 2014r. do dnia 28 lutego 2014 r, od dnia 9 czerwca 2014 r. do dnia 12 września 2014 r. oraz od dnia 15 kwietnia 2015 r. do dnia 28 lipca 2015 r,

3. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych postępowania odwoławczego przejmując wydatki na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie, wyrokiem z dnia 25 stycznia 2017r. w sprawie V K 197/14 oskarżonego R. F. uznał za winnego:

I. w graniach czynu zarzucanego w pkt I aktu oskarżenia, tego, że w dniu 1 lipca 2013 roku w W. w salonie sprzedaży pojazdów (...) Sp. z o.o., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, będąc zatrudnionym na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży samochodów osobowych, dokonał przywłaszczenia powierzonego mienia w postaci kwoty 7.800 złotych, w ten sposób, że przyjął w/w kwotę od A. K. (1), jako zaliczkę na poczet zamówienia o numerze (...) dotyczącego pojazdu marki V. (...), a następnie podrobił fakturę zaliczkową o numerze (...), tj. popełnienia przestępstwa z art. 284 § 2 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za przypisany czyn, na podstawie art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności;

II. w graniach czynu zarzucanego w pkt II aktu oskarżenia tego, że w okresie od dnia 25 lipca 2013 roku do dnia 26 lipca 2013 roku w W., działając z góry powziętym zamiarem i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, będąc zatrudnionym na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży samochodów osobowych w salonie sprzedaży pojazdów (...) Sp. z o.o., doprowadził (...) Sp. z o.o. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 10.000 złotych w ten sposób, że podrobił zamówienie z dnia 25 lipca 2013 roku na pojazd marki V. (...), w którym wskazał jako rachunek firmowy (...) Sp. z o.o., własny numer rachunku, w wyniku czego (...) Sp. z o.o. w dniu 26 lipca 2013 roku dokonała przelewu w/wym. kwoty na rachunek o numerze (...), co skutkowało wyrządzeniem szkody (...) Sp. z o.o., tj. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i w zw. z art. 12 k.k.;

III. w granicach czynu zarzucanego w pkt III aktu oskarżenia tego, że w okresie od dnia 21 sierpnia 2013 roku do dnia 26 sierpnia 2013 roku w W., działając z góry powziętym zamiarem i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, będąc zatrudnionym na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży samochodów osobowych w salonie sprzedaży pojazdów (...) Sp. z o.o., doprowadził (...) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 15.000 złotych w ten sposób, że podrobił zamówienie z dnia 21 sierpnia 2013 roku na pojazd marki V. (...), w którym wskazał jako rachunek firmowy (...) Sp. z o.o., własny numer rachunku, w wyniku czego T. R. w dniu 23 sierpnia 2013 roku dokonał przelewu w/wym. kwoty na rachunek o numerze (...), a ponadto podrobił fakturę zaliczkową o nr (...) z dnia 26 sierpnia 2013 roku, co skutkowało wyrządzeniem szkody (...) Sp. z o.o., tj. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i w zw. z art. 12 k.k.;

IV. w graniach czynu zarzucanego w pkt IV aktu oskarżenia tego, że w dniu 30 sierpnia 2013 roku w W., działając z góry powziętym zamiarem i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, będąc zatrudnionym na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży samochodów osobowych w salonie sprzedaży pojazdów (...) Sp. z o.o., doprowadził K. W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 7.500 złotych w ten sposób, że podrobił zamówienie z dnia 30 sierpnia 2013 roku na pojazd marki V. (...), w którym wskazał jako rachunek firmowy (...) Sp. z o.o., własny numer rachunku, w wyniku czego K. W. w dniu 30 sierpnia 2013 roku dokonał przelewu w/wym. kwoty na rachunek o numerze (...), co skutkowało wyrządzeniem szkody (...) Sp. z o.o., tj. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;

V. w granicach czynu zarzucanego w pkt V aktu oskarżenia tego, że w dniu 9 września 2013 roku w W., działając z góry powziętym zamiarem i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, będąc zatrudnionym na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży samochodów osobowych w salonie sprzedaży pojazdów (...) Sp. z o.o., doprowadził J. B. do niekorzystnego

rozporządzenia mieniem w kwocie 7.500 złotych w ten sposób, że podrobił zamówienie z dnia 9 września 2013 roku na pojazd marki V. (...), w którym wskazał jako rachunek firmowy (...) Sp. z o.o. własny numer rachunku, w wyniku czego J. B. w dniu 9 września 2013 roku dokonał przelewu w/wym. kwoty na rachunek o numerze (...), co skutkowało wyrządzeniem szkody (...) Sp. z o.o., tj. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;

VI. w granicach czynu zarzucanego w pkt VI aktu oskarżenia tego, że w dniu 13 września 2013 roku w W., działając z góry powziętym zamiarem i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, będąc zatrudnionym na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży samochodów osobowych w salonie sprzedaży pojazdów (...) Sp. z o.o., doprowadził P. J. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 6.000 złotych w ten sposób, że podrobił zamówienie z dnia 13 września 2013 roku na pojazd marki V. (...), w którym wskazał jako rachunek firmowy (...) Sp. z o.o. własny numer rachunku, w wyniku czego P. J. w dniu 13 września 2013 roku dokonał przelewu w/wym. kwoty na rachunek o numerze (...), co skutkowało wyrządzeniem szkody (...) Sp. z o.o., tj. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;

VII. w granicach czynu zarzucanego w pkt VII aktu oskarżenia tego, że w okresie od dnia 1 października 2013 roku do dnia 3 października 2013 roku w W., działając z góry powziętym zamiarem i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, będąc zatrudnionym na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży samochodów osobowych w salonie sprzedaży pojazdów (...) Sp. z o.o., doprowadził B. J. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 12.700 złotych w ten sposób, że podrobił zamówienie z dnia 1 października 2013 roku na pojazd marki V. (...), w którym wskazał jako rachunek firmowy (...) Sp. z o.o., własny numer rachunku, w wyniku czego B. J. w dniu 3 października 2013 roku dokonał przelewu w/wym. kwoty na rachunek o numerze (...), co skutkowało wyrządzeniem szkody (...) Sp. z o.o., tj. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i w zw. z art. 12 k.k.;

VIII. w granicach czynu zarzucanego w pkt VIII aktu oskarżenia tego, że w okresie od dnia 19 października 2013 roku do dnia 21 października 2013 roku w W., działając z góry powziętym zamiarem i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, będąc zatrudnionym na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży samochodów osobowych w salonie sprzedaży pojazdów (...) Sp. z o.o., doprowadził B. K. i J. K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 36.250 złotych w ten sposób, że podrobił zamówienie z dnia 19 października 2013 roku na pojazd marki V. (...), w którym wskazał jako rachunek firmowy (...) Sp. z o.o. własny numer rachunku, w wyniku czego B. K. w dniu 21 października 2013 roku dokonała przelewu w/wym. kwoty na rachunek o numerze (...), co skutkowało wyrządzeniem szkody (...) Sp. z o.o., tj. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i w zw. z art. 12 k.k.;

IX. w granicach czynu zarzucanego w pkt IX aktu oskarżenia tego, że w dniu 8 listopada 2013 roku w W., działając z góry powziętym zamiarem i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, będąc zatrudnionym na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży samochodów osobowych w salonie sprzedaży pojazdów (...) Sp. z o.o., doprowadził (...) Przedstawicielstwo w Polsce do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 10.000 złotych w ten sposób, że podrobił fakturę pro forma z dnia

8 listopada 2013 roku na pojazd marki V. (...), w którym wskazał jako rachunek firmowy (...) Sp. z o.o. własny numer rachunku, w wyniku czego E. K. w dniu

8 listopada 2013 roku dokonała przelewu w/wym. kwoty na rachunek o numerze (...), co skutkowało wyrządzeniem szkody (...) Sp. z o.o., tj. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i w zw. z art. 12 k.k.;

X. w granicach czynu zarzucanego w pkt X aktu oskarżenia tego, że w okresie od dnia 30 października 2013 roku do dnia 4 listopada 2013 roku w W., działając z góry powziętym zamiarem i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, będąc zatrudnionym na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży samochodów osobowych w salonie sprzedaży pojazdów (...) Sp. z o.o., doprowadził J. P. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 10.000 złotych w ten sposób, że podrobił zamówienie z dnia 30 października 2013 roku na pojazd marki V. (...), w którym wskazał jako rachunek firmowy (...) Sp. z o.o. własny numer rachunku, w wyniku czego J. P. w dniu 4 listopada 2013 roku dokonał przelewu w/wym. kwoty na rachunek o numerze (...), co skutkowało wyrządzeniem szkody (...) Sp. z o.o., tj. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i w zw. z art. 12 k.k.;

XI. w granicach czynu zarzucanego w pkt XI aktu oskarżenia tego, że w okresie od dnia 2 grudnia 2013 roku do dnia 3 grudnia 2013 roku w W., działając z góry powziętym zamiarem i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, będąc zatrudnionym na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży samochodów osobowych w salonie sprzedaży pojazdów (...) Sp. z o.o., doprowadził (...) Sp. z o.o. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 18.930 złotych w ten sposób, że podrobił zamówienie z dnia 2 grudnia 2013 roku na pojazd marki V. (...), w którym wskazał jako rachunek firmowy (...) Sp. z o.o. własny numer rachunku, w wyniku czego (...) Sp. z o.o. w dniu 3 grudnia 2013 roku dokonała przelewu w/wym. kwoty na rachunek o numerze (...), co skutkowało wyrządzeniem szkody (...) Sp. z o.o., tj. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i w zw. z art. 12 k.k.;

XII. w granicach czynu zarzucanego w pkt XII aktu oskarżenia tego, że w dniu 3 grudnia 2013 roku w W., działając z góry powziętym zamiarem i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, będąc zatrudnionym na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży samochodów osobowych w salonie sprzedaży pojazdów (...) Sp. z o.o., doprowadził E. F. Al (...) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 13.000 złotych w ten sposób, że podrobił zamówienie z dnia 3 grudnia 2013 roku na pojazd marki V. (...) oraz fakturę zaliczkową nr (...) z dnia 3 grudnia 2013 roku, w których wskazał jako rachunek firmowy (...) Sp. z o.o. własny numer rachunku, w wyniku czego E. F. Al (...) w dniu 3 grudnia 2013 roku dokonała przelewu w/wym. kwoty na rachunek o numerze (...), co skutkowało wyrządzeniem szkody (...) Sp. z o.o., tj. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;

XIII. w granicach czynu zarzucanego w pkt XIII aktu oskarżenia tego, że w okresie od dnia 7 stycznia 2014 roku do dnia 29 stycznia 2014 roku w W., działając z góry powziętym zamiarem i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, będąc zatrudnionym na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży samochodów osobowych w salonie sprzedaży pojazdów (...) Sp. z o.o., doprowadził (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 132.570 złotych w ten sposób, że podrobił zamówienie z dnia 7 stycznia 2014 roku na pojazd marki V. (...), w którym wskazał jako rachunek firmowy (...) Sp. z o.o. własny numer rachunku, w wyniku (...) S.A. dokonała przelewu w dniu 9 stycznia 2014 roku kwoty 29.000 złotych, a w dniu 29 stycznia 2014 roku kwoty 103.570 złotych na rachunek o numerze (...), co skutkowało wyrządzeniem szkody (...) Sp. z o.o., tj. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i w zw. z art. 12 k.k.;

XIV. w granicach czynu zarzucanego w pkt XIV aktu oskarżenia tego, że w okresie od dnia 11 grudnia 2013 roku do dnia 17 grudnia 2013 roku w W., działając z góry powziętym zamiarem i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, będąc zatrudnionym na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży samochodów osobowych w salonie sprzedaży pojazdów (...) Sp. z o.o., doprowadził Z. L. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 16.160 złotych w ten sposób, że podrobił zamówienie z dnia 11 grudnia 2013 roku na pojazd marki V. (...), w którym wskazał jako rachunek firmowy (...) Sp. z o.o. własny numer rachunku, w wyniku czego Z. L. w dniu 17 grudnia 2013 roku dokonał przelewu w/wym. kwoty na rachunek o numerze (...), co skutkowało wyrządzeniem szkody (...) Sp. z o.o., tj. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i w zw. z art. 12 k.k.;

XV. w granicach czynu zarzucanego w pkt XV aktu oskarżenia tego, że w okresie od dnia 7 stycznia 2014 roku do dnia 25 stycznia 2014 roku w W., działając z góry powziętym zamiarem i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, będąc zatrudnionym na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży samochodów osobowych w salonie sprzedaży pojazdów (...) Sp. z o.o., doprowadził J. W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 286.500 złotych w ten sposób, że podrobił zamówienie z dnia 7 stycznia 2014 roku na pojazd marki V. (...), w którym wskazał jako rachunek firmowy (...) Sp. z o.o. własny numer rachunku, w wyniku czego J. W. dokonał przelewu w dniu 13 stycznia 2014 roku kwoty 28.000 złotych, a w dniu 24 stycznia 2014 roku kwoty 258.500 złotych na rachunek o numerze (...), co skutkowało wyrządzeniem szkody (...) Sp. z o.o., tj. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i w zw. z art. 12 k.k. i za to, na podstawie art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k., wymierzył mu karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, a na podstawie art. 33 § 2 k.k. karę 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych;

XVI. w granicach czynu zarzucanego w pkt XVI aktu oskarżenia tego, że w dniu 16 stycznia 2014 roku w W., działając z góry powziętym zamiarem i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, będąc zatrudnionym na stanowisku specjalisty

ds. sprzedaży samochodów osobowych w salonie sprzedaży pojazdów (...) Sp. z o.o., doprowadził B. S. i R. W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 25.400 złotych w ten sposób, że podrobił 2 zamówienia z dnia 16 stycznia 2014 roku na pojazdy marki V. (...), w których wskazał jako rachunek firmowy (...) Sp. z o.o. własny numer rachunku, w wyniku czego B. S. w dniu 16 stycznia 2014 roku dokonał dwóch przelewów, w wysokości 12.700 złotych każdy na rachunek o numerze (...), co skutkowało wyrządzeniem szkody (...) Sp. z o.o., tj. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11§ 2 k.k.;

XVII. w granicach czynu zarzucanego w pkt XVII aktu oskarżenia tego, że w okresie od dnia 21 stycznia 2014 roku do dnia 22 stycznia 2014 roku w W., działając z góry powziętym zamiarem i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, będąc zatrudnionym na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży samochodów osobowych w salonie sprzedaży pojazdów (...) Sp. z o.o., doprowadził A. O. i W. O. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 113.500 złotych w ten sposób, że podrobił zamówienie z dnia 21 stycznia 2014 roku na pojazd marki V. (...), w którym wskazał jako rachunek firmowy (...) Sp. z o.o. własny numer rachunku, w wyniku czego A. O. i W. O. w dniu 22 stycznia 2014 roku dokonali przelewu w/wym. kwoty na rachunek o numerze (...), co skutkowało wyrządzeniem szkody (...) Sp. z o.o., tj. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11§ 2 k.k.;

XVIII. czynu zarzucanego w pkt XVIII aktu oskarżenia, wyczerpującego znamiona występku z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11§ 2 k.k.;

XIX. w granicach czynu zarzucanego pkt XIX aktu oskarżenia tego, że w dniu 2 kwietnia 2014 roku w W. dokonał przywłaszczenia powierzonego mu mienia w postaci laptopa D. (...) oraz aparatu telefonicznego marki B. o łącznej wartości 3.700 złotych, czym działał na szkodę (...) Sp. z o.o., tj. przestępstwa z art. 284 § 2 k.k. i za to, na podstawie art. 284 § 2 k.k, wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd, na podstawie art. 91 § 1 k.k, za czyny przypisane w pkt II - XIV i XVI - XVIII wymierzył oskarżonemu R. F. jedną karę pozbawienia wolności w wymiarze 4 lat, a na podstawie art. 33 § 2 k.k. jedną karę grzywny w wymiarze 220 stawek dziennych grzywny w wysokości 20 złotych jedna stawka a na podstawie art. 91§2 k.k. w zw. z art. 85 k.k. i art. 86 § 1 i § 2 k.k, łącząc kary pozbawienia wolności wymierzone w pkt I, XV, XIX oraz XX wyroku, wymierzył R. F. karę łączną 5 lat pozbawienia wolności, a łącząc kary grzywny wymierzone w pkt XV i XX wyroku - karę łączną 250 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych, przy czym, na podstawie art. 63 § 1 k.k, na poczet kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 26 lutego 2014 roku do dnia 28 lutego 2014 roku, od dnia 9 czerwca 2014 roku do dnia 12 września 2014 roku oraz od dnia 15 kwietnia 2015 roku do dnia 28 lipca 2015 roku.

Sąd, na podstawie art. 46 § 1 k.k, orzekł wobec R. F. obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwami przypisanymi w pkt I -XVII i XIX wyroku, polegający na zapłacie na rzecz (...) Sp. z o.o. łącznie kwoty 601.270 złotych.

Rozstrzygając o kosztach sądowych postępowania, sąd zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1.400 złotych tytułem opłaty oraz obciążył go pozostałymi kosztami sądowymi w sprawie.

Apelacje od wyroku wnieśli obrońca oskarżonego i prokurator.

Obrońca oskarżonego zaskarżył wyrok w całości na korzyść oskarżonego.

Powołując się na treść art. 427 § 2 k.p.k. i art. 438 pkt 2 k.p.k. wyrokowi zarzucił rażącą obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj.:

1. art. 424 § 1 k.p.k., art. 410 k.p.k., art. 92 k.p.k., art. 6 k.p.k. poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów i niesprostanie zasadom rzetelnego uzasadnienia wyroku, którego wadliwość w szczególności polega na:

a. zredagowaniu uzasadnienia wyroku, które w istocie sprowadza się do skopiowanej treści wszystkich zarzutów wraz z opisami czynów z aktu oskarżenia i jego uzasadnienia, przeznaczając na ocenę materiału dowodowego 3 ostatnie strony uzasadnienia i na których sąd odniósł się jedynie do kilku wybranych zarzutów i kilku świadków kopiując

w istocie treść ich zeznań, bez wskazania jakie dowody i posłużyły do ustalenia jakich faktów i dlaczego - co w konsekwencji uniemożliwia odniesienie się do ustaleń faktycznych Sądu;

b. wymieniono jedynie dowody na ustalenia faktów w sposób sumaryczny bez wskazania jakie z nich posłużyły do ustalenia jakich faktów, co uniemożliwia odniesienie się do ustaleń faktycznych Sądu, tym bardziej - i co uniemożliwia obronę - brak jest wyczerpującego wskazania motywów, wnioskowań i ustaleń dotyczących Oskarżonego i jego zamiarów. Sąd znaczną część wyroku oparł na domysłach i własnej, niepopartej dowodami, wersji wydarzeń a w żaden sposób nie wskazał czyje zeznania oraz w jakim zakresie i w jakiej części miały wpływ na przyjęty stan faktyczny w sprawie;

c. braku spełnienia wymogów ustawowych uzasadnienia w odniesieniu do wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku, ograniczając jedynie do przytoczenia treści art. 286 § 1 k.k. oraz 270 k.k. i powołania się na orzeczenie sądu w innej sprawie;

d. braku przedstawienia w pisemnych motywach powodów uznania wyjaśnień oskarżonego za niewiarygodne;

2. art. 6, art. 424 k.p.k. art. 410 k.p.k. poprzez wydanie wyroku który nie koreluje z pisemnymi motywami uzasadnienia, przeprowadzonymi dowodami, co skutkowało pozbawieniem realnej możliwości skontrolowania i prześledzenia rozumowania sądu, który nie odniósł się do całego materiału dowodowego sprawy, w tym protokołów przesłuchań świadków, wyjaśnień oskarżonego i dokumentacji księgowej spółki;

3. art. 410 k.p.k. w zw. z art. 366 § 1 k.p.k., art. 167 k.p.k. poprzez nieujawnienie istotnych okoliczności sprawy i zaniechanie przeprowadzenia dowodu z kompletnej dokumentacji spółki (...) Sp. z o.o. oraz dokumentacji będącej wynikiem trzech przeprowadzonych audytów finansowych w salonie samochodowy w okresie, w którym pracował R. F., a które dotyczą przepływu środków finansowych (...) Sp. z o.o. w spornym okresie, jak i informacji odnośnie stanu jej aktywów i pasywów - co w konsekwencji uniemożliwiło rzetelne zbadanie czy spółka, a jeśli tak, to w jakiej wysokości poniosła szkodę na skutek działań oskarżonego, jakie kwoty zostały zwrócone na konto spółki, jak wyglądało rozporządzanie majątkiem salonu samochodowego w spornym okresie - a okoliczności te mają istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy;

4. art. 7 k.p.k., art. 201 k.p.k. w zw. z art. 193 k.p.k. poprzez zaniechanie przeprowadzenia dowodu z opinii biegłej księgowej w oparciu o dokumentację sprzedaży prowadzoną w salonie (...) Sp. z o.o. w tym sprawozdań finansowych, pełnych danych z okresu zatrudnienia oskarżonego w salonie samochodowym, co skutkowało zaniechaniem rozstrzygnięcia wątpliwości do których niezbędne są wiadomości specjalne, a którymi nie dysponował organ procesowy, a mimo to dowolnie, bez wymaganej wiedzy i oparcia w dokumentach i analizy prawdziwości twierdzeń oskarżonego o wpłaconych kwotach na rzecz salonu samochodowego, przyjął wysokość szkody (...) Sp. z o.o., poświęcając na ten temat jedno zdanie na ostatniej stronie uzasadnienia wyroku (s. 56 "Na podstawie art. 46 § 1 k. k., Sąd orzekł wobec R. F. obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwami opisanymi w pkt. I - XVII i XIX wyroku, zobowiązując go do zapłaty na rzecz (...) Sp. z o.o. kwoty 601.270 złotych") - bez wskazania w jaki sposób sąd dokonał takich ustaleń i na czym się oparł przyjmując w/w kwotę;

5. art. 410 k.p.k. poprzez:

a. pominięcie w wyroku oceny całości zeznań świadków: A. G., J. W., P. K., P. L., B. S., M. B. (1), K. W., B. K., J. K., A. K. (2), J. P., P. J. - co ma kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż nie sposób prześledzić rozumowania sądu, dlaczego i jakim zeznaniom dał wiarę zwłaszcza wobec okoliczności, iż świadkowie (m.in. P. D. i kierownik sprzedaży T. Z.) zeznawali na rozprawie po kilka godzin, co nie znalazło żadnego odzwierciedlenia w uzasadnieniu wyroku, i na które to zeznania sąd nie poświęcił żadnej analizy sprowadzając "ocenę" kilkunastu świadków do lakonicznego stwierdzenia, że "są wiarygodni";

b. jedyne sumaryczne wymienienie w pisemnych motywach wyroku świadków: A. K. (1), A. T., J. B., P. J., B. J., W. O., J. P., E. A.-A., E. K., M. R., P. K., P. L., J. W., B. S., M. B. (2), K. W., B. K. oraz J. K., T. Z., A. K. (3) oraz A. K. (2) - bez oceny ich zeznań i wskazania wniosków do jakich na ich podstawie doszedł sąd;

6. art. 7 k.p.k. poprzez błędną ocenę zeznań świadków i wyjaśnień oskarżonego, brak ich wnikliwej analizy co skutkowało błędnym przyjęciem podstawy prawnej art. 286 k.k. oraz 270 k.k., m.in. poprzez pominięcie okoliczności, że:

a. oskarżony jako pracownik firmy (...) Sp. z o.o. był upoważniony do sprzedaży, obsługi klienta, wystawiania faktur, w tym faktur zaliczkowych oraz odbioru pieniędzy od klientów - co potwierdzili pracodawca, pracownicy salonu samochodowego oraz oskarżony;

b. przed dniem 24 lutego 2014 roku nikt nie zwracał się do oskarżonego o zwrot pieniędzy, mimo iż takie zaliczki zostały pobrane, a sam oskarżony nie ukrywał, że stosuje taki sposób "inwestowania" pieniędzmi i że systematycznie przekazuje na konto spółki;

c. Spółka (...) Sp. z o.o. w okresie, w którym pracował oskarżony przeszła 3 audyty finansowe i nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości w tym zakresie;

d. faktury wystawiane przez oskarżonego nie stanowiły dokumentów "podrobionych" w rozumieniu art. 270 k.k.

7. art. 2 § 1 pkt 3, art. 7, art. 5 § 2, art. 4 oraz art. 9 § 1 k.p.k. i art. 424 k.p.k. poprzez przekroczenie granicy swobodnej oceny dowodów, błędną ich ocenę i dokonanie nieuprawnionych, sprzecznych z zasadami logiki oraz doświadczenia życiowego ustaleń w zakresie zarzucanego oskarżonemu czynu oraz nieuwzględnienie wszystkich okoliczności faktycznych sprawy, a mianowicie:

- wysoce wybiórczą i jedynie fragmentaryczną ocenę zeznań świadka P. D. - co w konsekwencji winno uwolnić oskarżonego od odpowiedzialności za czyn z pkt XVIII wyroku;

- uchybienie zasady swobodnej oceny materiału dowodowego i dowolne przyjęciu, iż oskarżony wyłącznie miał zamiar włączenia wpływających na jego konto pieniędzy do swojego majątku, podczas gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego sprawy wynika, iż R. F. nie miał zamiaru włączenia pieniędzy do swojego majątku, wiedział, że nie należą do niego i miał zamiar natychmiast je zwrócić, co systematycznie czynił (pieniądze, które zostały oskarżonemu powierzone przez osoby wskazane w pkt I, II, III, IV, VIII, X, XI, XIV aktu oskarżenia, zostały zwrócone). Ponadto oskarżony był upoważniony do przyjmowania tych pieniędzy - co potwierdza o braku zamiaru wymaganego do przypisania odpowiedzialności karnej z art. 286 k.k.;

8. art. 5 § 2 k.p.k. poprzez rozstrzygnięcie nieusuwalnych wątpliwości na niekorzyść oskarżonego, a więc wbrew zasadzie in dubio pro reo;

Obrońca, na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. i art. 438 pkt 1 k.p.k. zarzucił ponadto rażącą obrazę przepisów prawa materialnego, tj.:

1. art. 286 k.k. poprzez jego błędną wykładnię i nieuzasadnione przyjęcie, iż oskarżony swoim zachowaniem wypełnił znamiona w/w przepisu, podczas gdy, aby móc przypisać popełnienie ww. czynu sprawca musi uzyskać rzecz (mienie lub prawo majątkowe) za pomocą oszukańczych zabiegów, a nie wejść w posiadanie rzeczy (mienia, prawa majątkowego) na podstawie tytułu prawnego - do którego niewątpliwie miał oskarżony uprawnienia wynikające z umowy o pracę.

2. art. 270 § 1 k.k. poprzez jego błędną zastosowanie i nieuzasadnione przyjęcie jako podstawę skazania we wszystkich zarzutach, że wpisanie swojego numeru konta na fakturze Vat stanowi jego "podrobienie", podczas gdy odpowiedzialności karnej za czyn z art. 270 § 1 k.k. podlega osoba, która w celu użycia za autentyczny, podrabia lub przerabia dokument lub takiego dokumentu jako autentycznego używa, a nie jest przerobieniem dokumentu nadanie

mu innej treści przez osobę, od której ten dokument pochodzi. Tymczasem oskarżony nie podrobił wskazanego dokumentu, ani też go nie przerobił, gdyż jego zachowanie polegało w istocie na wygenerowaniu komputerowego wydruku zawierającego jego numer konta oraz dane firmy (...) sp. z o. z podpisem osoby uprawnionej.

3. art. 46 k.k. poprzez jego błędne zastosowanie, podczas gdy spółka (...) sp. z o.o. nie wykazała, że poniosła szkodę w kwocie 601.270 zł, a przyjęta kwota jest abstrakcyjna i nie znajduje odzwierciedlenia w materiale dowodowym.

Obrońca, na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. i art. 438 pkt 3 k.p.k. zarzucił także błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na treść wydanego orzeczenia, tj.:

1. niczym nieuzasadnione przyjęcie, że oskarżony swoim zachowaniem wyczerpał znamiona czynu z art. 286 § 1 k.k., podczas gdy jego zachowanie mieściło się w granicach podejmowanych przez niego i dozwolonych prawem działań oznaczonych przez umowę o pracę i zwyczajów panujących w pracy, podlegających kontroli i nie wykraczających poza zakres nadanych oskarżonemu uprawnień, które zgodnie z wolą pracodawcy nie podlegały ograniczeniom, a wszystkie zawarte umowy i wystawione faktury zostały zawarte z klientami z zachowaniem zasady swobody kształtowania umów określonej w art. 353 i k.c. i służyły aby osiągnąć zamierzony cel - sprzedaży aut, a ewentualny dodatkowy zysk związany z chęcią wcześniejszego obrotu pieniędzmi celem ich inwestowania przez oskarżonego nie implikuje samo w sobie działania — oszukańczego. Przypisując popełnienie w/w przestępstwa należałoby wykazać, że R. F. obejmował swoją świadomością i zamiarem bezpośrednim nie tylko to, że wprowadził w błąd inną osobę, ale także i to, że doprowadza ją w ten sposób do niekorzystnego rozporządzenia mieniem i jednocześnie chciał wypełnienia tych znamion - o czym w niniejszej sprawie nie może być mowy;

2. nieuzasadnione przyjęcie że spółka (...) sp. z o.o. poniosła szkodę w kwocie 601.270 zł podczas gdy zasądzona na rzecz w/w spółki kwota tytułem naprawienia szkody jest całkowicie abstrakcyjna, nie znajduje odzwierciedlenia w materiale dowodowym sprawy i istocie prowadzi do bezpodstawnego wzbogacenia (...) sp. z o.o., m.in. dlatego że :

- kwoty z zarzutów I i III wyroku, tj. 7.800 zł i 15.000 zł oraz kwota 10.000 zł zostały przed zatrzymaniem (24 - 25 lutego 2014 roku) zwrócone do spółki;

- oskarżony zrzekł się wynagrodzenia za pracę, które zostało zaliczone na poczet spółki,

- po otwarciu przewodu sądowego na konto firmowe (...) celem uregulowania pozostałych należności oskarżony wpłacił 8.400 zł;

- pieniądze, które zostały oskarżonemu powierzone przez osoby wskazane w pkt I, II, III, IV, VIII, X, XI, XIV aktu oskarżenia również zostały zwrócone jeszcze w czasie pracy oskarżonego w spółce (...),

- sąd pominął okoliczność, iż zabezpieczono ruchomości należące do oskarżonego na rzecz (...) sp. z o.o.

3. nieuzasadnione przyjęcie, że R. F. 17 stycznia 2014 zawarł umowę leasingu podrabiając na umowie podpis P. D. a następnie tak sporządzony dokument przekazał do V., czym wprowadził pracowników firmy w błąd co do tożsamości osoby leasingobiorcy oraz zamiaru wywiązania się z umowy, podczas gdy oskarżony nie miał zamiaru wyłudzić umowy leasingu, a jedynie był umówiony z P. D., że weźmie samochód na firmę świadka, a ten będzie spłacał raty - co odbyło się za zgodą i wolą P. D., który wprost zwrócił się do oskarżonego aby ten zawarł umowę za niego.

4. nieuzasadnione przyjęcie, że 2 kwietnia 2014 roku w W. oskarżony dokonał przywłaszczenia mienia w postaci laptopa D. (...) oraz aparatu telefonicznego marki B., podczas gdy ruchomości te, które znajdowały się w aucie z którego wcześniej korzystał oskarżony, zaginęły na etapie zabezpieczania samochodu przez policję oraz użytkownika samochodu przez P. D..

Skarżący wskazał ponadto, że w przypadku uznania oskarżonego winnym zarzucanych mu czynów, wymierzenie kary 5 lat pozbawienia wolności stanowi dolegliwość przekraczającą stopień winy, co ostatecznie doprowadziło do wymierzenia kary nie odpowiadającej jej celom i nie uwzględniającej ustawowych dyrektyw wymiaru kary. Sąd

pomiął okoliczność, iż oskarżony wykazał skruchę, wskazał, że bardzo żałuje tego, co się stało. Ponadto sam zgłosił się na policję, złożył wyjaśnienia w których wskazał motyw i realny cel swojego postępowania, przeprosił pokrzywdzoną oraz świadków i uregulował część swoich zobowiązań.

Obrońca oskarżonego, podnosząc powyższe zarzuty, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania a w przypadku nieuwzględnienia w/w wniosków o złagodzenie wymierzonych oskarżonemu kar jednostkowych i kary za ciąg przestępstw, a w konsekwencji obniżenie kary łącznej.

Prokurator zaskarżył wyrok w zakresie czynów z pkt I-XVII na niekorzyść oskarżonego zarzucając obrazę przepisów postępowania – art. 413 § 2 pkt 1 kpk – mającą wpływ na treść orzeczenia, poprzez niedokładne określenie w wyroku skazującym przypisanych oskarżonemu czynów, w wyniku nie wskazania w ich opisie wszystkich znamion, które zostały wypełnione ustalonym przez Sąd zachowaniem R. F., tj.:

- odnośnie czynów z pkt I-XVII kwalifikowanych m. in. z art. 270 § 1 kk pominięcie, że R. F. podrabiając wskazane w opisach tych czynów dokumenty działał w celu ich użycia za autentyczne;

- odnośnie czynów z pkt II-XVII kwalifikowanych m. in. z art. 286 § 1 kk pominięcie, że R. F. dopuścił się ich popełnienia za pomocą wprowadzenia w błąd,

- odnośnie czynu z pkt XV kwalifikowanego z art. 294 § 1 kk pominięcie, że przestępstwo to zostało popełnione wobec mienia znacznej wartości.

Prokurator, podnosząc takie zarzuty, wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia:

- w zakresie czynów z pkt I-XVII poprzez wskazanie w ich opisach, w miejsce słów „podrobił” stwierdzenia „w celu użycia za autentyczny, podrobił dokument”

- w zakresie czynów z pkt II-XVII poprzez wskazanie w ich opisach, pomiędzy słowami „złoty” i „w ten sposób, że”, stwierdzenia „za pomocą wprowadzenia w błąd”,

- w zakresie czynu z pkt XV poprzez wskazanie w jego opisie w miejsce słowa „mieniem” stwierdzenia „mieniem znacznej wartości”, zaś w pozostałym zakresie o utrzymanie wyroku w mocy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zarzut apelacji prokuratora i zawarty tam wniosek są słuszne.

Apelacja obrońcy oskarżonego okazała się natomiast zasadną jedynie w tym zakresie, gdy dotyczy rozstrzygnięcia wydanego na podstawie art. 46 § 1 kk w zakresie wysokości szkody, jaką na tej podstawie oskarżony ma naprawić oraz zasady ukształtowania wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności. Nie są tym samym słuszne jej zasadnicze zarzuty dotyczące prawidłowości dokonanej przez sąd oceny materiału dowodowego, ustaleń poczynionych w jej następstwie oraz kwalifikacji prawnej przypisanych oskarżonemu czynów.

Wobec szerszego zakresu zaskarżenia wyroku przez obrońcę oskarżonego, ten środek odwoławczy wymaga oceny w pierwszej kolejności, tym bardziej, że ewentualne uwzględnienie tam sformułowanych zarzutów czyniłoby bezprzedmiotową apelację prokuratora, która to sytuacja nie zaistniała.

Analizując sam sposób konstrukcji zarzutów przez obrońcę, nie sposób pominąć szeregu uchybień, jakich w tym zakresie dopuścił się jej autor. Otóż skarżący ten sformułował zarzuty w oparciu o wszystkie podstawy odwoławcze ujęte w art. 438 kpk, co już samo w sobie jest błędem metodologicznym, skoro ich część wyklucza się. Obrońca oskarżonego w ramach art. 438 pkt 2 kpk zarzuca jednoczesną obrazę art. 5 § 2 kpk i art. 7 kpk pomijając, że przepisy te mają rozłączny charakter. Nie dające się usunąć wątpliwości w rozumieniu art. 5 § 2 kpk mogą powstać

jedynie wówczas, gdy sąd orzekający, po wyczerpaniu możliwości dowodowych, oceni materiał dowodowy zgodnie ze standardami wyznaczonymi przez zasadę swobodnej oceny dowodów (tak SN w postanowieniu z dnia 10.10.2013 r, V KK 119/13, LEX nr 1400594). Tym samym, art. 5 § 2 kpk ma zastosowanie tylko wówczas, gdy pomimo oceny dowodów uwzględniającej wskazania art. 7 kpk powstanie taki stan wątpliwości, który wymaga zastosowania reguły in dubio pro reo. To sprawia, że formułowanie wspólnych zarzutów obraży art. 5 § 2 kpk i art. 7 kpk jest zabiegiem wadliwym.

Z obraży norm prawa procesowego regulujących zasady oceny materiału dowodowego obrońca wywodzi zarzut błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę wyroku. Formułując zarzut oparty na art. 438 pkt 3 kpk skarżący podnosi także, że wyrok dotknięty jest obrazą prawa materialnego a to tych jego przepisów, które sąd zastosował do prawno-karnej zachowania oskarżonego a w efekcie jego skazania. Nie wymaga przy tym szerokiej argumentacji, że warunkiem formułowania zarzutu opartego na art. 438 pkt 1 kpk (obraży prawa materialnego) są niekwestionowane ustalenia faktyczne.

Stwierdzone a przywołane powyżej uchybienia nie wyłączają, ani nie utrudniają kontroli instancyjnej wyroku w jej granicach, nie mogły jednak pozostać bez wpływu na ogólną ocenę zasadności tak skonstruowanego środka odwoławczego.

Wbrew stanowisku obrońcy, wyrok sądu okręgowego nie jest dotknięty takimi uchybieniami, które mogłyby poddać w wątpliwość prawidłowość dokonanej przez ten sąd oceny materiału dowodowego sprawy i ustaleń w jej wyniku poczynionych. Pozbawione racji jest także twierdzenie, by sąd rozstrzygał w oparciu o niekompletny materiał dowodowy a nadto, by argumentacja zawarta w uzasadnieniu wyroku uniemożliwiała prześledzenie sposobu wnioskowania sądu a tym samym jego instancyjną kontrolę. Doceniając istotny nakład pracy obrońcy przy przygotowaniu apelacji stwierdzić należy, że wobec oczywistości wniosków płynących ze zgromadzonych dowodów a zaprezentowanych w uzasadnieniu wyroku, przekonania obrońcy o jej zasadności upatrywać należy wyłącznie w jego roli procesowej, nie zaś wartości podniesionych zarzutów, bowiem te zasadnicze ocenić należy jako bezzasadne i to w stopniu oczywistym.

Nie można zgodzić się z obrońcą oskarżonego, by materiał dowodowy sprawy, w oparciu o który sąd orzekał, nie stanowił wystarczającej podstawy do prawidłowego rozstrzygnięcia (zarzuty obraży art. 410 kpk w zw. z art. 366 § 1 kpk, art. 167 kpk, art. 7 kpk, art. 201 kpk w zw. z art. 193 kpk).

Poza zabezpieczoną i omówioną przez sąd dokumentacją, dowody w sprawie stanowiły zeznania świadków i wyjaśnienia oskarżonego. Dowody z zeznań świadków w rozpoznawanej sprawie nie mają charakteru zasadniczego, wskazują jednak okoliczności, w jakich oskarżony wytworzył poszczególne dokumenty (w szczególności zamówienia (...)), a tym samym warunki, w jakich klienci spółki dokonywali wpłat zaliczek na poczet cen zamawianych przez nich samochodów. Przystępczy sposób działania oskarżonego zasadniczo polegał na przyjmowaniu zamówień na samochody, w tym tworzeniu dokumentów, w których zamiast rachunku bankowego pracodawcy - spółki (...) wskazywał on numer swojego konta, w efekcie czego klienci dokonywali wpłat na prywatny rachunek bankowy R. F.. Za bezsporną uznać należy okoliczność, że uiszczając zaliczki na wskazywane przez oskarżonego konto, osoby wpłacające pozostawały w przekonaniu, że wpłacają środki na rachunek spółki, tym samym nie wiedzieli, że dokonują wpłat na konto jej pracownika. Ustalenia sądu w tym zakresie znajdują rzeczowe wsparcie w treści przywołanych przez sąd dowodów, w tym także historii operacji na rachunku (...) należącym do oskarżonego (tom V, od k. 829).

Przytaczając te zasadnicze dowodowe podstawy zrekonstruowanego przez sąd okręgowy stanu faktycznego wskazać należy, że wynikają one także z wyjaśnień oskarżonego, który nie neguje, że w taki właśnie sposób wchodził w posiadanie pieniędzy klientów spółki (...), nie kwestionował przy tym, że wpłacający nie wiedzieli, że podany w dokumentach numer konta bankowego to jego prywatne konto, a nie rachunek firmy. Oskarżony wyjaśnił także, w jaki sposób wykorzystywał tak uzyskane środki, wskazał charakter „inwestycji”, w które je lokował (m. in. zakup telefonów, mebli, zegarków, wpłaty w zakładach bukmacherskich).

Uwzględniając tak ukształtowany materiał dowodowy, nie sposób podzielić twierdzenia obrońcy, by stanowił on niekompletną a tym samym wątpliwą podstawę dowodową wyroku. Rangę dowodu w sprawie mają takie źródła

informacji, z których wynikają okoliczności istotne dla przedmiotu postępowania, mające tym samym znaczenie dla rozstrzygnięcia. Sąd nie ma zatem obowiązku przeprowadzenia tych wszystkich czynności, które są możliwe do wykonania i pozostają w jakimkolwiek związku z postawionymi oskarżonemu zarzutami. Skoro przepływ środków finansowych wpłacanych przez tych klientów (...), których dane ujęto w zarzutach aktu oskarżenia, został udokumentowany przywołanymi przez sąd dowodami, to pozbawione słuszności jest stanowisko, że sąd winien przeprowadzić dowód z kompletnej dokumentacji spółki (...), w tym wyników przeprowadzonych tam audytów, a nawet na powyższą okoliczność dopuścić dowód z opinii biegłego księgowego. obrońca wywodzi, że przeprowadzenie tych dowodów służyłoby wykazaniu, czy działania oskarżonego spowodowały szkodę a nadto umożliwiłoby określenie jej wysokości. Okoliczności te w sposób jednoznaczny wynikają jednak z przeprowadzonych dowodów. Skoro dokumenty „zamówień” wskazują, jakie kwoty z tytułu zaliczek klienci (...) wpłacili na konto oskarżonego, pozostając przy tym w przekonaniu, że jest to rachunek spółki, jednocześnie w oparciu o zgromadzone dowody sąd ustalił, które kwoty oskarżony zwrócił do kasy, bądź na rachunek spółki, to nie sposób podzielić stanowiska, by ustalenia w tym zakresie wymagały dalszego dowodzenia, w szczególności analizy kompletu dokumentacji księgowej spółki i opinii biegłego. Jest to o tyle istotne, że formułując zarzuty w tym przedmiocie skarżący nie podnosi rzeczowych argumentów, które podstawę dowodową przyjętą przez sąd w analizowanym zakresie poddawałyby w wątpliwość. Sąd rekonstruując stan faktyczny sprawy co do poszczególnych zarzutów precyzyjnie przy tym wskazał, na jakich oparł się dowodach.

Odnosząc się do zarzutu obrazy art. 7 kpk w zw. z art. 201 kpk w zw. z art. 193 kpk stwierdzić dodatkowo należy, że sąd ma obowiązek zasięgnąć opinii biegłego jedynie wówczas, gdy stwierdzenie okoliczności mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia wymaga wiadomości specjalnych – art. 193 § 1 kpk. Wiadomości specjalne, to takie, które wykraczają poza normalną, powszechną wiedzę uwzględniającą fakt rozwoju i powszechności wiadomości określonego typu w procesie zmian w sferze wiedzy ogólnej. Charakteru specjalnych nie mają zatem takie informacje-wiadomości, które są dostępne dla dorosłego człowieka o odpowiednim doświadczeniu życiowym, wykształceniu i zasobie wiedzy. Uwzględniając dowodową podstawę ustaleń faktycznych poczynionych przez sąd pierwszej instancji, stanowisko obrońcy, że taki materiał dowodowy wymagał analizy poszerzonej, bo obejmującej jej całość, dokumentacji księgowej spółki, w tym dowodu z opinii biegłego, jest zatem nieuprawnione. Żadna sfera ustaleń sądu nie wymagała informacji z obszaru zastrzeżonego dla biegłego a odmienny pogląd skarżącego w tym zakresie uwarunkowany jest wyłącznie potrzebami apelacji, nie zaś wykazywaniem rzeczywistych uchybień po stronie sądu.

Niezależnie od powyższego, wskazać należy, że sam oskarżony dokonując w toku postępowania wpłat z tytułu wyrządzonej przez siebie szkody, precyzował w przelewach, na poczet jakiej należności uiszczane kwoty mają być zaliczone (np. k. 1772-1782). Powyższe oznacza, że nie miał on problemów w ustaleniu wartości szkód co do poszczególnych czynów, co świadczy o tym, że materiał dowodowy sprawy w analizowanym zakresie jest kompletny, nie wymaga tym samym ani poszerzenia, ani analizy przez biegłego.

Nie są również zasadne te zarzuty apelacji obrońcy oskarżonego, które dotyczą prawidłowości dokonanej przez sąd okręgowy oceny zgromadzonych w sprawie dowodów.

Wbrew stanowisku obrońcy, sąd w uzasadnieniu wyroku poddał ocenie całokształt okoliczności sprawy, odniósł się tym samym do jej materiału dowodowego, w szczególności dowodów ze źródeł osobowych. Choć ocena zeznań świadków zaprezentowana w uzasadnieniu wyroku nie jest nadmiernie rozbudowana, to jednak nie utrudnia, a tym bardziej nie uniemożliwia dokonania kontroli instancyjnej zaskarżonego wyroku. Sąd okręgowy poddał ocenie zeznania tych świadków, którzy byli klientami spółki (...) i u oskarżonego złożyli zamówienia na samochody w warunkach i okolicznościach ujętych w zarzutach. Uznając ich relacje za wiarygodne, sąd trafnie wskazał, że są one spójne i konsekwentne, a co istotne korespondują z treścią dokumentów, w szczególności zamówień, faktur, korespondencji e-mailowej, czy historii operacji na rachunku oskarżonego. Zeznania przywołanej grupy świadków stanowiły w zasadzie uzupełnienie, potwierdzenie okoliczności wynikających z dokumentów. W takich warunkach, choć rację ma obrońca, że oceny omawianych dowodów sąd dokonał w sposób zbiorczy, to jednak nie uprawnia to wniosku, by przez to naruszył art. 7 kpk. Zeznania klientów spółki, którzy byli obsługiwani przez oskarżonego, a sposób przyjęcia ich zamówień znajduje odzwierciedlenie w zarzutach, nie miały bowiem takiego znaczenia, jak aktualnie chce im nadać obrońca. Powtórzyć należy za sądem, że klienci spółki zasadniczo relacjonowali co do okoliczności i

przebiegu ich wizyt w spółce (...), w tym złożonych zamówień i treści wystawionych na ich okoliczność zamówień, co wynika z zabezpieczonych dokumentów. W takich warunkach, nie umniejszając rangi wskazanych dowodów dla rekonstrukcji stanu faktycznego sprawy, nie sposób przyjąć, by ich ocena wymagała bardziej pogłębionej analizy, aniżeli ta przeprowadzona przez sąd.

Sąd okręgowy, wbrew stanowisku obrońcy, dokonał także oceny zeznań świadków T. Z. i P. D.. Uwzględniając znaczenie relacji P. D. dla ustaleń w zakresie czynów z pkt XVIII i XIX aktu oskarżenia, sąd wskazał, dlaczego uznał je za wiarygodne. Zgodzić się należy, że świadek podał szereg okoliczności dla oskarżonego korzystnych i pozostających w zgodzie z jego wyjaśnieniami. Przyznał chociażby, że wcześniej na prośbę oskarżonego, na swoją firmę wziął w leasing samochód, który użytkował R. F. i to on ponosił z tego tytułu koszty. Świadek nie kwestionował, że po rozbiciu przez oskarżonego V. (...), rozmawiali o wyleasingowaniu na tych samych zasadach kolejnego pojazdu, co miało jednak nastąpić dopiero po zamknięciu sprawy V., czyli po rozliczeniu tego pojazdu, do czego jednak nie doszło. Uwzględniając warunki, w jakich oskarżony wszedł w posiadanie V. (...), w tym niekwestionowaną przez niego okoliczność, że to on w dniu 17 stycznia 2014 r. z V. (...) podpisał umowę podając się za P. D. i na jego dane personalne, za w pełni uprawnioną uznać należy ocenę wartości dowodowej zeznań P. D. zaprezentowaną w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku. Zgodzić się należy z sądem pierwszej instancji, że mając na względzie zrelacjonowaną przez P. D. jego wcześniejszą współpracę z oskarżonym, w tym wyleasingowanie dla niego samochodu, nie ma racjonalnych powodów do przyjęcia, by w zakresie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia tej sprawy, świadek miał zeznać nieprawdę. Samo to, że jego relacja obciąża oskarżonego nie świadczy o tym, by świadek mówił nieprawdę.

Sąd apelacyjny nie podziela także zastrzeżeń obrońcy w zakresie prawidłowości dokonanej przez sąd okręgowy oceny wyjaśnień oskarżonego. Sąd wskazał, w jakiej części relację oskarżonego uznał za wiarygodną i co legło u podstaw ich odmiennej oceny w pozostałym zakresie. W zakresie czynów od I do XVII oskarżony co do zasady nie kwestionował faktów, czyli okoliczności i warunków, w jakich klienci salonu jemu przekazywali środki z tytułu zaliczek na zamawiane samochody, podnosił natomiast, że charakter stosunku pracy łączącego go z (...), nie wykluczał możliwości dysponowania przez niego środkami wpłacanymi przez klientów spółki, jednocześnie pieniędzy tych nigdy nie traktował jako swoich, nie rozporządzał nimi jak właściciel i miał świadomość obowiązku ich zwrotu. Sąd okręgowy słusznie uznał, że tej treści wyjaśnienia oskarżonego stanowią wyłącznie jego linię obrony – nieudolną, bowiem rażąco sprzeczną z elementarnymi zasadami wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego. Trafnie sąd wskazał, że ocena intencji oskarżonego, które on sam prezentuje, pozostaje w oczywistej sprzeczności z jego zachowaniem. Oskarżony w sposób bezprawny wchodził w posiadanie pieniędzy klientów spółki a skutek ten osiągał poprzez wprowadzanie ich w błąd co do tego, że przekazują środki pieniężne na rachunek spółki, a nie jego prywatne konto. Nie kwestionował, że zwrócił (...) pieniądze, jednak zwrot dotyczył tylko części środków. Pieniądze przyjmowane od klientów oskarżony przeznaczał na własne przedsięwzięcia biznesowe, o których wyjaśniał, a to m.in. zakupy w celach inwestycyjnych telefonów, zegarków, mebli, środki klientów wykorzystywał także na zakłady bukmacherskie. Tak postępując z pieniędzmi klientów spółki a następnie spółki, oskarżony dysponował nimi w sposób zastrzeżony dla właściciela. Nie ulega przecież wątpliwości, że rozporządzał pieniędzmi niezgodnie z ich przeznaczeniem, sprzecznie z celem, na jaki zostały wpłacone. Uwzględniając w końcu także to, jakiej wysokości środki oskarżony w sposób bezprawny spożytkował na własne cele i jaką kwotę z tego tytułu nadal pozostaje dłużny spółce, jego twierdzenie, że pieniędzy tych nie traktował jak własnych i nie miał zamiaru włączyć do swojego majątku, nie wytrzymuje krytyki. O rzeczywistym zamiarze oskarżonego świadczy bowiem jego zachowanie a nie deklaracje składane w toku wyjaśnień.

Sąd okręgowy trafnie również ocenił tę część wyjaśnień oskarżonego, w których próbuje on legalizować swoje działania podając w szczególności, że jego pracodawca w zasadzie nie wyłączył możliwości przyjmowania wpłat od klientów na jego prywatny rachunek i stąd nie można przyjąć, że jego sposób postępowania był bezprawny. Taka ocena oskarżonego nie znajduje żadnego uzasadnienia, jest nielogiczna, sprzeczna z zasadami wiedzy i została niewątpliwie wykreowana wyłącznie dla potrzeb obrony. Trudno zatem nie uznać za słuszny wniosek sądu, że przywołane twierdzenia są na tyle nielogiczne, że wręcz absurdalne. Gdyby, jak twierdzi oskarżony, sposób w jaki dysponował środkami pochodzącymi od klientów spółki był legalny, nic nie stało na przeszkodzie, by poinformować o tym zarówno pracodawcę, jak i klientów. Oskarżony tego nie tylko uczynił, ale swojej działalności nadawał pozory

legalności wytwarzając dokumenty, których zapisy miały potwierdzać przeznaczenie wpłacanych środków na cel zgodny z intencjami wpłacających, gdy tak nie było.

Nie są także słuszne zastrzeżenie obrońcy w zakresie prawidłowości oceny wyjaśnień oskarżonego dotyczących zarzutu XIX. Dokonując analizy relacji oskarżonego w tej części, sąd wskazał, w jaki sposób ją ocenił i co legło u podstaw sformułowanego wniosku (str. 51-52 uzasadnienia). Niezależnie od trafnej argumentacji sądu w tym zakresie, podnieść należy, że sam oskarżony nie podaje w sposób stanowczy, by przywłaszczone przedmioty zaginęły w podawanych przez niego okolicznościach, te bowiem przedstawia w sposób hipotetyczny, w kategoriach prawdopodobieństwa. W takich okolicznościach, argumentacja sądu także w tym zakresie zasługuje na aprobatę, tym bardziej, że skarżący skutecznie jej nie zakwestionował.

Wobec powyższego, także te zarzuty apelacji, które zostały skierowane do oceny wyjaśnień oskarżonego dokonanej przez sąd, uznać należy za bezzasadne. Ocena tego dowodu zaprezentowana w uzasadnieniu wyroku uwzględnia kryteria z art. 7 kpk i przez pryzmat ujętych tam wskazań wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego wyklucza możliwość sformułowania innych wniosków, aniżeli te, które przyjął sąd.

Sąd apelacyjny nie podziela także stanowiska obrońcy, by sposób zredagowania uzasadnienia wyroku uniemożliwił jego kontrolę instancyjną.

Wymogi, jakie powinno spełniać uzasadnienie, określa art. 424 § 1 i 2 kpk. Przepis ten stanowi, że uzasadnienie powinno zawierać zwięzłe wskazanie, jakie fakty sąd uznał za udowodnione lub nieudowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku (§ 1) a nadto, w uzasadnieniu należy przytoczyć okoliczności, które sąd miał na względzie przy wymiarze kary, a zwłaszcza przy zastosowaniu nadzwyczajnego złagodzenia kary, środków zabezpieczających oraz przy innych rozstrzygnięciach zawartych w wyroku (§ 2). Uzasadnienie zaskarżonego wyroku w stopniu podstawowym wymogi te spełnia. Sąd wskazał, w jaki sposób ocenił poszczególne dowody i co legło u podstaw sformułowanych w tym zakresie wniosków. Przedstawioną argumentację uznać należy za prawidłową i choć nie jest nader rozbudowana, to z pewnością nie ma charakteru lakonicznej. Treść apelacji obrońcy uprawnia przy tym wniosek, że skarżący neguje oceny i ustalenia sądu z tego powodu, że są dla oskarżonego niekorzystne, nie przedstawia jednocześnie takich argumentów, które podstawę dowodową wyroku mogłyby podważyć, bądź co najmniej poddać w wątpliwość. Co więcej, obrońca nie jest w stanie przedstawić konkurencyjnej dla ustaleń sądu wersji zdarzeń, bo takiej z materiału dowodowego nie da się wyprowadzić. Powyższe sprawia, że zarzuty apelacji także w analizowanym zakresie nie mogą być ocenione inaczej, aniżeli jako pozbawiona merytorycznej podstawy polemika z prawidłowymi ocenami i ustaleniami sądu. Podnieść w końcu należy, że to nie obszerność argumentacji zawartej w uzasadnieniu a jej wartość determinuje wyniki kontroli instancyjnej. Skoro sąd trafnie ocenił zgromadzone dowody a wyniki tej oceny rzeczowo i logicznie przedstawił w prawidłowo zrekonstruowanym stanie faktycznym sprawy to samo to, że skarżący prezentuje pogląd odmienny a u podstaw tej oceny leży jedno kryterium – korzyści procesowej oskarżonego, nie stanowi przyczyny dla skutecznego podważenia ocen i ustaleń sądu. Nie można w końcu zgodzić się ze skarżącym, by uzasadnienie wyroku w istocie sprowadzało się do skopiowania treści zarzutów, skoro bowiem sąd zmienił opis i ocenę prawną większości z nich, argument ten jest bezzasadny i to w stopniu oczywistym. Odnosząc się do treści uzasadnienia wyroku, zauważyć należy, że sąd prawidłowo, a zatem indywidualnie co do każdego z zarzutów, zrekonstruował stan faktyczny sprawy, wskazując przy tym, jakie dowody stanowiły podstawę poczynionych ustaleń. Nie jest zatem słuszne twierdzenie obrońcy, by taka konstrukcja uzasadnienia uniemożliwiała skarżącemu odniesienie się do poszczególnych ustaleń. Wniosek ten jest tym bardziej uprawniony, gdy uwzględnić, że podstawę ustaleń w zakresie poszczególnych czynów stanowiły inne dowody, szczegółowo wskazane. W konsekwencji stwierdzić należy, że także sfera motywacyjna zaskarżonego wyroku zarówno co do ocen, jak i wynikających z nich ustaleń faktycznych, jest czytelna i skoro sądowi odwoławczemu nie uniemożliwiła kontroli instancyjnej wyroku, to trudno przyjąć, by w jakimkolwiek zakresie prawa obrony w tej części zostały naruszone.

Zaskarżony wyrok nie zapadł także w następstwie obrazy art. 410 kpk. Wbrew stanowisku obrońcy, sąd uwzględnił przy rozstrzyganiu wszystkie istotne dowody, w szczególności całość zeznań przesłuchanych świadków. Jak wskazano

wcześniej, relacje tych klientów spółki, których transakcje znalazły odzwierciedlenie w postawionych oskarżonemu zarzutach, w stanie dowodowym rozpoznawanej sprawy nie miały charakteru priorytetowego, stanowiły bowiem potwierdzenie okoliczności wynikających z dokumentów, w tym warunków, w jakich dokumenty te oskarżony wytworzył. obrońca wywodząc, że sąd nie uwzględnił całości zeznań świadków nie wskazuje jednocześnie, które elementy wypowiedzi świadków a mające znaczenie dla rozstrzygnięcia zostały przez sąd zignorowane a tym samym spowodowały wydanie wadliwego wyroku. Wniosków takich obrońca nie formułuje, bowiem z treści tych dowodów nie sposób ich wyprowadzić.

Odnosząc się w końcu do kwestionowanej przez obrońcę oceny prawnej zachowania oskarżonego, to choć w tym zakresie sąd nie ustrzegł się uchybień słusznie wykazanych przez prokuratora, to nieuprawnione jest stanowisko, by zaskarżony wyrok zapadł w następstwie obrazy przepisów prawa materialnego – art. 286 § 1 kk i art. 270 § 1 kk.

Przypomnieć należy, że oszustwo jest występkiem umyślnym zaliczanym do tzw. celowościowej odmiany przestępstw kierunkowych. Ustawa wymaga, aby zachowanie sprawcy było ukierunkowane na określony cel, którym w przypadku występkę z art. 286 § 1 kk jest osiągnięcie korzyści majątkowej. Sprawca podejmując działania musi mieć wyobrażenie pożądaną dla niego sytuacji, która stanowić ma rezultat jego zachowania, co wyklucza możliwość popełnienia oszustwa z zamiarem ewentualnym. Zamiar bezpośredni winien zatem obejmować zarówno cel, jak i sam sposób działania zmierzający do jego zrealizowania. Sprawca musi chcieć takiego właśnie sposobu działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i cel ten musi stanowić punkt odniesienia każdego ze znamion przedmiotowych przestępstwa. Przypisując sprawcy popełnienie przestępstwa oszustwa należy zatem wykazać, że obejmował on swoją świadomością i zamiarem bezpośrednim (kierunkowym) nie tylko to, że wprowadza w błąd inną osobę, ale także i to, że doprowadza w ten sposób do niekorzystnego rozporządzenia mieniem - i jednocześnie chce wypełnienia tych znamion (tak SN m. in. w wyroku z 14.01.2004 r, IV KK 192/03, LEX 84458). Sąd pierwszej instancji trafnie przyjął, że znamiona tego przestępstwa w zakresie czynów z pkt II do XVII oskarżony zrealizował. Nie ulega wątpliwości, że oskarżony – wbrew stanowisku obrońcy – nie wszedł legalnie w posiadanie środków wpłacanych przez osoby ujęte w zarzutach. R. F. był zatrudniony w spółce (...) na stanowisku specjalisty do spraw sprzedaży samochodów i z tego tytułu miał uprawnienia do realizacji w imieniu spółki jej oferty. Ta nie obejmowała z pewnością prawa do dysponowania jak własnymi środkami wpłacanymi przez klientów spółki, w tym ich gromadzenia na prywatnym rachunku oskarżonego. Jak trafnie wskazał sąd, oskarżony osiągał taki efekt poprzez wprowadzenie w błąd klientów (...), skoro w wystawianych dla nich dokumentach jako firmowy rachunek bankowy wskazywał swoje konto. Nie informował o tym klientów i nie ulega wątpliwości, że gdyby to uczynił żaden z nich nie zdecydowałby się na przekazanie pieniędzy. Klienci spółki zawierali umowy na zakup samochodów i wyłącznie z tego tytułu dokonywali płatności, nie było zatem ich intencją udostępnianie swoich środków oskarżonemu w celu ich inwestowania w sposób przez niego przyjęty. W konsekwencji, oskarżony wchodził w posiadanie środków należących do klientów spółki w sposób oszukańczy, skoro podstawę takiego skutku stanowiło osiągnięte wyłącznie w efekcie działań oskarżonego ich mylne wyobrażenie, że wpłacają środki na rachunek spółki, nie zaś prywatne konto jej pracownika. Taki sposób działania oskarżonego skutecznie uniemożliwia inną ocenę jego zachowania, aniżeli w oparciu o przepis art. 286 § 1 kk. Powtórzyć należy za sądem okręgowym, że to wyłącznie oszukańcze działania oskarżonego powodowały wpłacanie środków z tytułu zaliczek na jego rachunek bankowy. Oskarżony zatem od samego początku wchodził w ich posiadanie w sposób nielegalny, bez jakiegokolwiek tytułu prawnego, co wyklucza możliwość oceny jego zachowania na gruncie art. 284 kk. Rację ma obrońca, że R. F. z racji zatrudnienia był uprawniony do sprzedaży oferowanych przez spółkę samochodów i podejmowania związanych z tym czynności, do takowych nie należało jednak oszukańcze przejmowanie środków wpłacanych przez klientów. Uprawnienie oskarżonego obejmowało wskazanie rachunku firmy jako właściwego do wpłaty zaliczek, a w przypadku transakcji wyszczególnionych w zarzutach wskazanie to obejmowało jego prywatne konto. Chybione zatem i to w stopniu oczywistym jest stanowisko obrońcy, by zachowanie oskarżonego nie podlegało ocenie jako oszustwo z art. 286 § 1 kk.

Nie jest także słuszny zarzut, by wyrok sądu okręgowego zapadł w następstwie obrazy art. 270 § 1 kk. Podrobienie, o jakim mowa w przywołanym przepisie ma miejsce wówczas, gdy sprawca nadaje jakiemuś przedmiotowi (zazwyczaj pismu) pozory dokumentu w celu wywołania wrażenia, że jest on autentyczny. Takie właśnie działania zrealizował

oskarżony. Oskarżony podpisywał wystawiane zamówienia własnymi danymi, jednak wytwarzał je poza systemem firmy, zatem poza wiedzą i świadomością jej pracowników, dostęp do nich miał wyłącznie on i osoba, dla której je wystawiał a celem takiego działania było oszukańcze, czyli bezprawne wejście w posiadanie środków pieniężnych wpłacanych przez klientów spółki i pozostających przez to w przekonaniu, że rachunek wskazany w zamówieniu jest rachunkiem firmy a tym samym dokonana wpłata jest wpłatą na rzecz spółki. W konsekwencji, podejmując takie działania oskarżony nie działał w imieniu – z upoważnienia – pracodawcy, ale w celu realizacji własnych przestępczych planów. W tym zakresie nie można zatem przyjąć, by wytwarzane przez niego dokumenty pochodziły od spółki (...), bowiem działanie oskarżonego było ukierunkowane na nadanie im jedynie pozoru takiego właśnie pochodzenia. Te okoliczności faktyczne, wprost odnoszące się do strony podmiotowej zachowania oskarżonego, umożliwiają ocenę jego działań także na gruncie art. 270 § 1 kk. Powyższa argumentacja ma zastosowanie także do faktur, ujętych w opisach części czynów.

Nie dzielając zasadniczych zastrzeżeń obrońcy skierowanych wobec ocen i ustaleń, jakie legły u podstaw zaskarżonego wyroku, sąd apelacyjny uwzględnił w części zarzut błędnych ustaleń faktycznych w zakresie wysokości obowiązku naprawienia szkody orzeczonego na podstawie art. 46 § 1 kk. Zgodzić się należy ze skarżącym, że uzasadnienie wyroku co do tego rozstrzygnięcia jest bardzo lakoniczne, co jednak nie uniemożliwia jego kontroli instancyjnej, skoro ta sprowadza się do stosunkowo prostego działania matematycznego.

Z ustaleń sądu okręgowego wynika, jakie środki oskarżony wpłacił (zwrócił) do kasy, bądź na rachunek spółki (czynny IV, VIII, X, XI, XIV, XV co kwoty 28.000 zł). Z dołączonych do akt sprawy dowodów wpłaty wynika natomiast, że dokonywał on wpłat także w toku postępowania sądowego. Z tego tytułu naprawił szkodę w zakresie czynu z pkt I i w części III (600 zł – k. 1782), w całości co do czynów z pkt V i VI (k. 1781), w części co do czynu z pkt VII (kwota 9.000 zł, k. 1772-1780). Na rozprawie odwoławczej obrońca złożył nadto potwierdzenie przelania kwoty 15.000 zł z tytułu naprawienia szkody z IX oraz VI punktu oskarżenia (k. 2000). Ponieważ szkoda co do zarzutu z punktu VI została naprawiona wcześniej, sąd apelacyjny uwzględnił w tym zakresie wpłatę kwoty 10.000 zł na poczet szkody wynikającej z zarzutu IX.

Uwzględniając zatem wykazane wpłaty, stwierdzić należy, że w dacie rozstrzygnięcia przez sąd odwoławczy, szkoda wyrządzona przez oskarżonego obejmowała kwotę 574.770 zł i dotyczyła czynów z punktów II, III (kwota 14.400 zł), VII (kwota 3.700 zł), XII, XIII, XV (co do kwoty 258.500 zł), XVI, XVII i XIX. W tym zatem zakresie sąd odwoławczy dokonał zmiany zaskarżonego wyroku. Wskazać jednak raz jeszcze należy, że ustalenia co do wysokości wyrządzonej przez oskarżonego szkody wynikają z prostego działania matematycznego a to sumowania ujętych w zarzutach kwot, ewentualnie tych ich części, których oskarżony dotychczas nie uścił. W takich warunkach, niezależnie od argumentacji przywołanej wyżej, próba wykazywania, że ustalenia w tym zakresie wymagają poszerzenia podstawy dowodowej wyroku, w tym opiniowania przez biegłego księgowego, jest zabiegiem chybionym i to w stopniu oczywistym.

Odnosząc się do apelacji prokuratora, stwierdzić należy, że jest ona słuszna. Podzielając w całości ocenę prawną zachowania oskarżonego zaprezentowaną w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, jak i argumenty przedstawione wyżej, zgodzić się należy z prokuratorem, że wyrok sądu okręgowego zapadł z obrazą art. 413 § 2 pkt 1 kpk, bowiem opisy przypisanych oskarżonemu czynów nie obejmują kompletu znamion ujętych w art. 286 § 1 kk, jak i art. 270 § 1 kk. Rację ma przy tym prokurator, że wykazana wada orzeczenia nie jest wynikiem błędnych ustaleń sądu, bowiem te sąd poczynił prawidłowo, a efektem braku ich pełnego odzwierciedlenia w opisach czynów.

Uwzględniając zatem zarzut apelacji prokuratora, sąd apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że w zakresie czynów przypisanych oskarżonemu w punktach od I do XVII zmienił ich opis przyjmując że ujęte tam dokumenty – faktury i zamówienia - oskarżony podrobił w celu ich użycia za autentyczne, a w zakresie czynów przypisanych w punktach od II do XVII przyjął, że podrobienie ujętych tam dokumentów służyło wprowadzeniu w błąd pokrzywdzonych i to znamię przestępstwa z art. 286 § 1 kk w postaci zapisu „za pomocą wprowadzenia w błąd” wprowadził do opisu czynów pomiędzy słowami „złotych” i „w ten sposób, że”. Co do opisu czynu XV, wobec wysokości szkody wyrządzonej przez oskarżonego a odzwierciedlonej w jego kwalifikacji – art. 294 § 1 kk – słusznie wywiódł prokurator, że jego opis powinien obejmować znamię „znacznej wartości” i taki też zapis sąd odwoławczy

wprowadził wpisując go po słowach „do niekorzystnego rozporządzenia mieniem”. W następstwie uwzględnienia apelacji prokuratora, wyrok sądu okręgowego w pełni odzwierciedla ustalenia faktyczne, jakie legły u jego podstaw, realizuje tym samym wymogi w zakresie prawa procesowego – art. 413 § 2 pkt 1 kpk.

Wobec skierowania apelacji obrońcy co do całości wyroku a zatem także rozstrzygnięcia o karze, sąd odwoławczy dokonał jego kontroli również w tym zakresie, uznając zasadność argumentów obrońcy w części odnoszącej się do zasady ukształtowania wobec oskarżonego kary łącznej.

Nie ma natomiast podstaw, nie wskazał ich w szczególności skarżący, by orzeczone wobec oskarżonego kary jednostkowe były nadmiernie surowe, tym bardziej w stopniu czyniącym je rażąco niewspółmiernymi.

Analiza uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji wskazuje (k. 55), że przy rozstrzygnięciu w zakresie kar jednostkowych, sąd uwzględnił zasadnicze, istotne w tej mierze okoliczności oraz właściwie je ocenił w kontekście dyrektyw wymiaru kary wskazanych w art. 53 § 1 i § 2 kk. Sąd, w szczególności, miał na względzie znaczny stopień zawinienia oskarżonego i społecznej szkodliwości przypisanych mu czynów wynikający także z rozmiaru wyrządzonej szkody. Trafnie także sąd wskazał, że oskarżony pomimo stosunkowo młodego wieku jest osobą karaną, w tym za przestępstwa podobne. Te okoliczności mają charakter istotnie obciążający oskarżonego i determinują zarówno charakter, jak i wymiar orzeczonych wobec niego kar jednostkowych. Słusznie zatem sąd uznał, że kary orzekane wobec oskarżonego, wobec dotychczasowej linii jego życia, muszą być surowe i spełnić przede wszystkim funkcję zapobiegawczą. W takich warunkach twierdzenie obrony, że nie stwierdzono, by oskarżony był osobą zdesocjalizowaną jest nieuprawnione, skoro funkcjonuje on w społeczeństwie naruszając normy prawne a tym samym podstawowe zasady współżycia społecznego.

W zakresie okoliczności łagodzących, skarżący nieadekwatną rangę przywiązuje do skruchy oskarżonego i wyrażonego żalu, bowiem te nie niwelują tych obciążających w takim stopniu, jak oczekuje obrońca. Także to, że oskarżony aktualnie założył rodzinę (k. 1817), w żadnej mierze nie umniejsza stopnia jego winy, nie stanowi też na tyle ważkiej okoliczności, by inaczej kształtować wobec niego prognozę kryminologiczną, aniżeli przyjął sąd okręgowy. Nie można nadto zgodzić się z obrońcą, by sąd pominął okoliczność, że część należności z tytułu wyrządzonej szkody, oskarżony zwrócił, skoro wynika to wprost z ustaleń faktycznych.

W ocenie sądu apelacyjnego w sprawie zaistniały jednak warunki do ukształtowania wymiaru kary łącznej wobec oskarżonego według zasady absorpcji. Zasada ta znajduje zastosowanie wówczas, gdy zachodzi ścisły związek podmiotowy i przedmiotowy pomiędzy pozostającymi w zbiegu przestępstwami, przy czym przez związek taki należy rozumieć podobieństwo rodzajowe zbiegających się przestępstw, czas ich popełnienia, motywację sprawcy. Bliska zwartość czasowa i podobny zamiar działania sprawcy sprawiają, że zaciera się indywidualny charakter każdego z nich, większego zatem znaczenia nabiera kompleksowa ocena całej działalności przestępczej, którą tworzą wszystkie przypisane czyny. Okoliczności te zaistniały w rozpoznawanej sprawie, bowiem przypisane oskarżonemu przestępstwa są podobne rodzajowo, zostały popełnione w zwartym okresie czasowym, w podobnych warunkach. To sprawia, że kara łączna wobec oskarżonego powinna zostać ukształtowana według korzystniejszej zasady, aniżeli przyjął sąd okręgowy, stąd stosowna modyfikacja wyroku także w tym zakresie. Wobec orzeczenia kary łącznej przez sąd apelacyjny, na jej poczet, na podstawie art. 63 § 1 kk, sąd zaliczył okresy pozbawienia wolności oskarżonego w sprawie: od dnia 26 lutego 2014r. do dnia 28 lutego 2014 r, od dnia 9 czerwca 2014 r. do dnia 12 września 2014 r. oraz od dnia 15 kwietnia 2015 r. do dnia 28 lipca 2015 r.

Rozstrzygając w przedmiocie kosztów sądowego postępowania odwoławczego, sąd ze względów słusznościowych zwolnił oskarżonego od ich ponoszenia, uznając, że za takim orzeczeniem przemawia jego sytuacja życiowa a także częściowe uwzględnienie apelacji wniesionej przez obrońcę (art. 624 §1 kpk).

Mając na względzie wszystkie wskazane okoliczności, Sąd Apelacyjny orzekł jak w wyroku.